

Sándor Zsuzsanna írása

2011. február 26.

Gyógyító világtalálmány - Dévény Anna mozgáspedagógiája

A név már külön életet él: „A Dévény” fogalom a gyógyításban, oktatásban, művészi tornában. A gyógypedagógus módszere

világtalálmány, hungarikum a mozgásterápiában. Nemrég Prima Primissima díjjal tüntették ki a gyógytornászt. Azt mondja: ő

voltaképpen azonos a szakmájával. Terapeuta és terápia egy és ugyanaz. SÁNDOR ZSUZSANNA írása.

Nehéz elhinni, hogy Dévény Anna már hetvenen is túl van. Élettempóját fiatalok is megirigyelhetnék. Pihenésre ma is napi

négy-öt óra jut, a többi idő a hivatásé.

– A sors vagy a jóisten megbízott egy feladattal, s én igyekeztem azt tisztességesen elvégezni. Mindig a saját utamat jártam,

bár sokan akartak erről lebeszélni. De ha az ember meg van győződve az igazáról, az a legfontosabb, hogy hű maradjon

önmagához.

Alapítványának Moszkva téri rendelőintézetében beszélgetünk. **Igazgatói szobája néhány négyzetméter**, épp hogy elfér

benne egy íróasztal, egy ágy. A puritán helyiség is elárulja: aki az életét mások gyógyítására szánta, nem dicsőségért teszi.

Pedig Dévény Anna külföldön is kamatoztathatta volna módszereit. Sokszor hívták amerikai, nyugat-európai egyetemekre

tanítani. Gyógyíthatott volna luxus rehabilitációs intézetekben is. Mégis itthon maradt. Azt mondja: lehet, hogy a hazaszeretet

anyagilag nem kifizetődő, de neki világhírnél is többet ér.

Pedig gyerekkorát háborúban, rettegésben élte át. Ma is abban a Váralja utcai házban lakik, amelyet még mérnök édesapja

épített. Itt vészelte át szüleivel **Budapest ostromát**. A házuknak nem volt pincéje, a bombázások elől az Alagútba

menekültek. De ma már azt gondolja Anna: a szörnyűségnek számos tanulsága volt. Hogy mit jelent egy tál étel, az tudja legjobban, aki éhezett.

Kilencévesen veszítette el édesanyját. Ám féltő szavai, gesztusai ma is eleven emlékek. Mindig úgy érezte: édesanyja vele van, vigyáz rá.

A hit sérthetlenné gyógyítja a be nem forradó sebet.

Annát már gyerekként is a művészetek vonzották, **különösen a tánc és a zene**. Kiskorában balerina akart lenni, lelkesen járt művészi tornára Kovács Évához, aki a híres táncpedagógus, Berczik Sára elvei alapján tanította növendékeit.

De hiába volt mindene a tánc, a profi pályáról – alkati okokból – kénytelen volt lemondani. Ebből a kudarcból is építkezett.

Enélkül talán soha nem talált volna rá igazi hivatására.

Érettségi után, 1954-ben úgy döntött: ha már nem táncolhat, legalább taníthassa a művészi tornát. Csakhogy ilyen szak

akkoriban még nem volt. Viszont egy évvel később elindult nálunk az első

gyógytornásképzés. Annát rögtön fölvtették.

Látszólag sima volt a karrierje: diploma után a pesti idegklinikára került, tíz

évet töltött ott. Majd újabb tízet a Tétényi úti kórház neurológiai osztályán. Közben

régi vágya is teljesült: elvégezte a Testnevelési Főiskola művészitorna-edzői

szakát.

Mégsem volt elégedett: gyógytornásként sokat szenvedett saját

tehetetlenségétől. Mert hiába próbált mindent megtenni a betegeiért, ők szinte

semmit nem gyógyultak.

Aztán 1976-ban megbízták, hogy foglalkozzon testnevelésből felmentett gyerekekkel. Súlyos ortopédiai esetek, idegrendszeri

sérültek kerültek hozzá. Anna szakított az orvosi tankönyvek elméleti terápiaival. Sokszor ösztönös ráérzések is vezérelték.

Rengeteg gyakorlati munkával, önmagán is „kísérletezve” fedezte fel a gyógyítás új ösvényeit. Például az inak addig ismeretlen rehabilitációs lehetőségeit.

Eleinte a művészi torna révén próbálta korrigálni a mozgásszervi betegségeket. **És bizonyította eredményeit:** kis páciensei – gerincferdült, csípőficamos, sőt járógéppel közlekedő óvodások és iskolások – minden év végén nyilvános tornabemutatókat tartottak.

Vitray Tamás is felfigyelt a „csodagyógyítóra”, és bemutatta a Siker című televíziós sorozatában. Anna erről később úgy nyilatkozott: amikor az adás lement, az volt életének utolsó nyugodt napja. Attól kezdve ugyanis sorok álltak rendelője, tornaterme előtt. Megrohamozták a szülők a magatehetetlen gyerekeikkel. Soha senkit sem utasított el.

Ám minél látványosabb eredményeket ért el, annál jobban támadták itthon. Orvosi körökben sokan rosszalották, hogy egy gyógytornász „felülbírálja” a professzorok gyógymódjait: hogyan merésze „leparancsolni” a fűzőt a gerincferdült kamaszokról?! Miért tiltakozik, ha a végtagdeformitásokkal született kicsiket begipszelik?! Szakmai konferenciákon ösztűz

alá vették Annát, **előfordult, hogy nyilvánosan megalázták.**

Kovalovszky Dániel felvételei

– A normáktól eltérni, az előírásokkal szembemenni, másként gondolkodni – keserves harccal jár. De a tények függetlenek az ellenvéleményektől. A sok mozgásképtelen, bénult testtel, zsugorodott, letapadt izomzattal való küzdelem számos gyakorlati tapasztalatot hozott – fogalmaz Anna.

És a gyógyuló betegek mindig őt igazolták.

Tapasztalatait idővel egységes terápiás rendszerbe foglalta. Ebben a művészi torna alapjait ötvözte a gyógyítással. Berczik Sára testképzési technikáit alkalmazta és fejlesztette tovább a betegségek kezelésében is.

Dévény Anna aztán már újszülöttek, csecsemők gyógyítását is elkezdte. **Főleg olyanokét,** akik az oxigénhiány okozta

agysérülés vagy más probléma miatt mozgáskorlátozottsággal születtek. Az ő kezelése nélkül sokan egész életükre kerekes

székbe kényszerülnének. A Dévény-módszerrel viszont hetven-nyolcvan százalékuk meggyógyul, és normál életet élhet.

Hogy miért eredményesebb ez a terápia, mint más?

– A hagyományos módszerek azt erőltetik, amire a beteg nem képes. Azokat a mozgásokat gyakoroltatják, amelyek nem mennek. Ez lehetetlen elvárás.

A Dévény-módszerrel viszont a sérült izmokat, inakat speciális manuális technikával regenerálják, s ezzel közvetve stimulálják a megfelelő agyi központokat is. Szinte hihetetlen, de a magatehetetlen kicsik gyakran már néhány kezelés után megmozdulnak. És nagy többségük idővel ugyanolyan lesz, mint egészséges társai. Sőt bizonyítottan sokuknak az átlagosnál is jobb lesz a mozgáskoordinációja, emellett szellemi képességei is gyorsabban fejlődnek.

Nem csodamódszer ez: a nagy felfedezések alapjai olykor meglepően egyszerűek. Ám idáig eljutni csak néhány megszállott embernek adatik meg.

Dévény Anna eredményeit ma már orvosi körökben is elismerik. Módszerét – **néhány tanítványával** – posztgraduális

képzésen tanítja gyógytornászoknak. S egyre több a követője is.

Annát évekkkel ezelőtt az operaházba is hívták, tartson testképző tréningeket a balettosoknak. Az órák azóta is igazolják: ami a sérülteknek segít, azt a mozgás művészei is hasznosíthatják.

Volf Katalint különösen kedvelte a terapeuta. Sokszor látta őt a Rómeó és Júliában. Aztán egyik nap szinte karban vitték

be rendelőjébe a balettművészt. Térdszalagszakadását frissen műtötték. Anna vállalta a rehabilitációt. Nemcsak fizikailag

gyógyított, de lelkerőt, reményt is igyekezett adni a művésznek. Aki nyolc hónap múlva újra táncolt az Operában Júliaként.

Visszatérése után Kossuth-díjjal tüntették ki. Kapcsolatukból szoros barátság lett, a mozgáspedagógus fogadott lányának

tekinti őt. Házának padlásterét beépítették, Volf Katalin és férje odaköltöztek, kisfiuk már ott született. Így hát családja is lett

a gyógyítónak.

Dévény Anna szerényen él, nincs autója, nyaralója. Minden erejét, idejét hivatásának szentelte. Önként vállalt örömteli

áldozat ez több ezer gyógyult gyerekért.

Címkék:

Prima Primissima